

Prin prezenta, expediez în adresa dvs. sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală. Cu respect, judecătorul în Judecătoria Ungheni, Ion GHIZDARI.

De la : Ion Ghizdari

lun., 27 feb., 2023 13:18

Subiect : Prin prezenta, expediez în adresa dvs. sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală. Cu respect, judecătorul în Judecătoria Ungheni, Ion GHIZDARI.

2 fișiere atașate

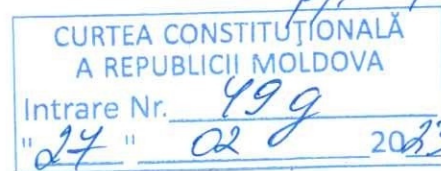
Către : @constcourt.md

 **sesizare.semnat.pdf**

495 KB

 **Anexe.semnat.pdf**

390 KB



CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE
NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din
Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/denumire Judecătoria Ungheni

2. Judecător Ion Ghizdari

II – OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare privind excepția de neconstituționalitate are ca obiect controlul constituționalității sintagmei „*precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice*” din art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, prin prisma art. 30 din Constituția Republicii Moldova - *statul asigură secretul scrisorilor, al telegramelor, al altor trimiteri poștale, al convorbirilor telefonice și al celorlalte mijloace legale de comunicare. De la prevederile alineatului (1) se poate deroga prin lege în cazurile când această derogare este necesară în interesele securității naționale, bunăstării economice a țării, ordinii publice și în scopul prevenirii infracțiunilor.*

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

La data de 23 februarie 2023, procurorul, adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii r-lui Ungheni, Ion Moțpan, a depus demers la Judecătoria Ungheni, prin care a solicitat autorizarea ridicării de la operatorii de telefonie mobilă a informației privind convorbirile telefonice efectuate de pe telefoane mobile cu un anumit IMEI, în care erau conectate anumite cartele telefonice, referitoare la destinația comunicației (intrare și ieșire), tipul, data, ora și durata comunicației, inclusiv tentativele de apel eșuate; echipamentul de comunicații al utilizatorului sau alt dispozitiv utilizat pentru comunicație (imei al telefonului mobil, denumirea locației Cell ID) locul aflării echipamentului mobil de comunicații de la începutul comunicației, locația geografică a celulei, începând cu o anumită dată până la data executării.

Demersul a fost formulat în cadrul unei cauze penale în care urmărirea penală a fost începută pe faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, fiind întemeiat pe prevederile art. 126 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală.

În special art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că, *ridicarea de documente ce conțin informații care constituie secret de stat, comercial, bancar, precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice se fac numai cu autorizația judecătorului de instrucție.*

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

În opinia instanței (judecătorului desemnat cu atribuțiile judecătorului de instrucție), sintagma „*precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice*” din art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, sunt criticabile sub aspect constituțional, iar constituționalitatea acestora urmează a fi apreciată de Onorata Curte, prin prisma art. art. 23, 30 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, din considerentele enumerate în continuare.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

CONVENȚIA EUROPEANĂ PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE (adoptată la Roma la data de 04 noiembrie 1950)

Articolul 8. Dreptul la respectarea vieții private și de familie

1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decît în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.

CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 30 Secretul corespondenței

- (1) Statul asigură secretul scrisorilor, al telegramelor, al altor trimiteri poștale, al convorbirilor telefonice și al celorlalte mijloace legale de comunicare.
(2) De la prevederile alineatului (1) se poate deroga **prin lege** în cazurile când această derogare este necesară în interesele securității naționale, bunăstării economice a țării, ordinii publice și în scopul prevenirii infracțiunilor.

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.
(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.
(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

LEGEA nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative

Articolul 60. Codul

- (1) Codul este un act normativ adoptat de către Parlament care cuprinde, într-un sistem unitar, cele mai importante norme juridice dintr-o anumită ramură a dreptului.
(2) Structura codului reflectă sistemul ramurii de drept respective.
(3) Codul trebuie să întrunească următoarele trăsături calitative:
a) **precizia;**
b) **claritatea;**
c) **logica;**
d) integralitatea;
e) caracterul practic.

CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ nr. 122-XV din 14.03.2003 Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr. 248-251 art.699 din 05.11.2013
Monitorul Oficial al R.Moldova nr. 104-110 art.447 din 07.06.2003

Articolul 126. Temeiurile pentru ridicarea de obiecte sau documente

- (1) Organul de urmărire penală, în baza unei ordonanțe motivate, este în drept să ridice obiectele sau documentele care au importanță pentru cauza penală dacă probele acumulate sau materialele activității speciale de investigații indică exact locul și persoana la care se află acestea.

(2) Ridicarea de documente ce conțin informații care constituie secret de stat, comercial, bancar, precum și **ridicarea informației privind convorbirile telefonice** se fac numai cu autorizația judecătorului de instrucție.

Articolul 132¹. Dispozițiile generale privind activitatea specială de investigații

(1) Activitatea specială de investigații reprezintă totalitatea de acțiuni de urmărire penală cu caracter public și/sau secret efectuate de către ofițerii de investigații în cadrul urmăririi penale numai în condițiile și în modul prevăzute de prezentul cod.

(2) Măsurile speciale de investigații se dispun și se efectuează dacă sînt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1) pe altă cale este imposibilă realizarea scopului procesului penal și/sau poate fi prejudiciată considerabil activitatea de administrare a probelor;

2) există o bănuială rezonabilă cu privire la pregătirea sau săvîrșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, cu excepțiile stabilite de lege;

3) acțiunea este necesară și proporțională cu restrîngerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Articolul 132². Măsurile speciale de investigații

(1) În vederea descoperirii și cercetării infracțiunilor se efectuează următoarele măsuri speciale de investigații:

1) cu autorizarea judecătorului de instrucție: [...] h) colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice; [...]

Articolul 134⁴. Colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice

Colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice și a traficului de date computerizate constă în colectarea de la instituțiile de telecomunicații, de la operatorii de telefonie fixă sau mobilă, de la operatorii de internet a informațiilor transmise prin canale tehnice de telecomunicații (telegraf, fax, paging, computer, radio și alte canale), fixarea secretă a informațiilor transmise sau primite prin intermediul liniilor tehnice de legături de telecomunicații de către persoanele supuse măsurii speciale de investigații, precum și obținerea de la operatori a informației deținute despre utilizatorii serviciilor de telecomunicații, inclusiv de roaming, și despre serviciile de telecomunicații prestate acestora, la care se atribuie:

1) posesorii numerelor de telefon;

2) numerele de telefon înregistrate pe numele unei persoane;

3) serviciile de telecomunicații prestate utilizatorului;

4) sursa de comunicații (numărul de telefon al apelantului; numele, prenumele și domiciliul abonatului sau utilizatorului înregistrat);

5) destinația comunicației (numărul de telefon al apelatului sau numărul la care apelul a fost rutat, redirectionat; numele, prenumele, domiciliul abonatului sau utilizatorului respectiv);

6) tipul, data, ora și durata comunicației, inclusiv tentativele de apel eșuate;

7) echipamentul de comunicații al utilizatorului sau alt dispozitiv utilizat pentru comunicație (imei al telefonului mobil, denumirea locației Cell ID);

8) locul aflării echipamentului mobil de comunicații de la începutul comunicației, locația geografică a celulei.

CODUL CONTRVENȚIONAL nr. 218-XVI din 24.10.2008 Republicat: Monitorul Oficial nr.78-84 art.100 din 17.03.2017 Monitorul Oficial nr.3-6 art.15 din 16.01.2009

Articolul 427. Temeiurile pentru ridicarea obiectelor și documentelor

[...] (2) Ridicarea documentelor conținând informații care constituie secret de stat, comercial, bancar, ridicarea informației privind convorbirile telefonice se efectuează cu autorizația judecătorului de instrucție. [...]

ARGUMENTELE ÎN SUSȚINEREA EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE

Soluționând demersul procurorului aflat pe rol, judecătorul de instrucție a sesizat că demersul respectiv a fost întemeiat în special pe prevederile 126 alin. (2) Cod de procedură penală, fiind formulat într-o cauză penală începută pe faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, care se pedepsește inclusiv cu închisoare de la 3 la 5 ani și care, în lumina prevederilor art. 16 alin. (3) Cod de procedură penală, este o infracțiune mai puțin gravă.

Potrivit demersului formulat procurorul solicită, în temeiul art. 126 lin. (2) Cod de procedură penală, autorizarea ridicării de la operatorii de telefonie mobilă a informației privind convorbirile telefonice efectuate de pe telefoane mobile cu un anumit IMEI, în care erau conectate anumite cartele telefonice, referitoare la destinația comunicației (intrare și ieșire), tipul, data, ora și durata comunicației, inclusiv tentativele de apel eșuate; echipamentul de comunicații al utilizatorului sau alt dispozitiv utilizat pentru comunicație (imei al telefonului mobil, denumirea locației Cell ID) locul aflării echipamentului mobil de comunicații de la începutul comunicației, locația geografică a celulei, începând cu o anumită dată până la data executării.

Judecătorul observă că, în sensul art. 126 alin. (1) Cod de procedură penală, în principiu, ridicarea reprezintă un procedeu probatoriu pasibil de a fi utilizat în toate cauzele penale în care se impune obținerea de obiecte și/sau documente care au importanță pentru cauza penală și care ulterior pot fi folosite în calitate de probe.

La fel, judecătorul sesizează că, în sensul art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, legiuitorul a prevăzut posibilitatea utilizării acestui procedeu probatoriu pentru a obține informații privind convorbirile telefonice, condiționând efectuarea ridicării doar de autorizația judecătorului de instrucție.

Judecătorul remarcă faptul că prevederile art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală nu specifică ce se are în vedere prin „informație privind convorbirile telefonice”, în sensul normei respective.

La fel, art. 126 Cod de procedură penală, nu stabilește condițiile legale în care judecătorul de instrucție ar trebui să admită sau să respingă demersul privind autorizarea ridicării informației privind convorbirile telefonice.

În practică, ca și în prezenta speță, prin demersurile formulate se solicită, în temeiul art. 126 lin. (2) Cod de procedură penală, autorizarea ridicării de la operatorii de telefonie mobilă a informației privind convorbirile telefonice efectuate de pe telefoane mobile cu un anumit IMEI, în care erau conectate anumite cartele telefonice, referitoare la destinația comunicației (intrare și ieșire), tipul, data, ora și durata comunicației, inclusiv tentativele de apel eșuate; echipamentul de comunicații al utilizatorului sau alt dispozitiv utilizat pentru comunicație (imei al telefonului mobil, denumirea locației Cell ID) locul aflării echipamentului mobil de comunicații de la începutul comunicației, locația geografică a celulei, întrucât legiuitorul nu a stipulat *expressis verbis* ce se are în vedere prin „informație privind convorbirile telefonice”, în sensul normei respective.

De asemenea, avându-se în vedere că art. 126 Cod de procedură penală, nu stabilește condițiile legale în care judecătorul de instrucție ar trebui să admită sau să respingă demersul privind autorizarea ridicării informației privind convorbirile telefonice, demersurile respective sunt admise cvasiautomat, în realitate lipsind o certitudine legislativă și un control judecătoresc efectiv în acest sens.

În activitatea de judecător de instrucție asemenea demersuri au fost respinse doar din motivul lipsei proporționalității între ingerința în dreptul la respectarea corespondenței și scopului urmărit de legiuitor. Totuși, ulterior încheierile judecătorești au fost casate în recurs, fiind autorizată ridicarea informației privind convorbirile telefonice, în temeiul art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală.

Într-o altă ordine de idei, judecătorul notează că, în conformitate cu 132² alin. (1) pct. 1) lit. h) Cod de procedură penală, *în vederea descoperirii și cercetării infracțiunilor se efectuează următoarele măsuri speciale de investigații:*

1) cu autorizarea judecătorului de instrucție: [...] h) colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice; [...]

În conformitate cu art. 134⁴ Cod de procedură penală, *colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice și a traficului de date computerizate constă în colectarea de la instituțiile de telecomunicații, de la operatorii de telefonie fixă sau mobilă, de la operatorii de internet a informațiilor transmise prin canale tehnice de telecomunicații (telegraf, fax, paging, computer, radio și alte canale), fixarea secretă a informațiilor transmise sau primite prin intermediul liniilor tehnice de legături de telecomunicații de către persoanele supuse măsurii speciale de investigații, precum și obținerea de la operatori a informației deținute despre utilizatorii serviciilor de telecomunicații, inclusiv de roaming, și despre serviciile de telecomunicații prestate acestora, la care se atribuie:*

1) posesorii numerelor de telefon;

2) numerele de telefon înregistrate pe numele unei persoane;

3) serviciile de telecomunicații prestate utilizatorului;

4) sursa de comunicații (numărul de telefon al apelantului; numele, prenumele și domiciliul abonatului sau utilizatorului înregistrat);

5) destinația comunicației (numărul de telefon al apelatului sau numărul la care apelul a fost rutat, redirectionat; numele, prenumele, domiciliul abonatului sau utilizatorului respectiv);

6) tipul, data, ora și durata comunicației, inclusiv tentativele de apel eșuate;

7) echipamentul de comunicații al utilizatorului sau alt dispozitiv utilizat pentru comunicație (imei al telefonului mobil, denumirea locației Cell ID);

8) locul aflării echipamentului mobil de comunicații de la începutul comunicației, locația geografică a celulei.

Așa fiind, judecătorul sesizează că, concomitent cu norma prevăzută de art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală coexistă și prevederile art. 134⁴ Cod de procedură penală, care prevede o măsură specială de investigație, în rezultatul căreia organul de urmărire penală ar putea obține informații despre convorbirile telefonice, însă de această dată legiuitorul *specifică expressis verbis* la ce informații se referă.

Mai mult decât atât, fiind o măsură specială de investigație, legiuitorul în art. 132¹ Cod de procedură penală a stabilit expres condițiile în care ar putea fi autorizată măsura specială de investigație - colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice.

Respectiv, judecătorul sesizează că spre deosebire de procedeul probatoriu „ridicarea” prevăzut în art. 126 Cod de procedură penală, care poate fi efectuat în toate cauzele penale, măsura specială de investigație - colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice, în conformitate cu art. 132¹ alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, poate fi autorizată doar în cauzele în care există o bănuială rezonabilă cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, cu excepțiile stabilite de lege.

Având în vedere că în speță organul de urmărire penală cercetează o infracțiune mai puțin gravă, măsura specială de investigație colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice, aparent nu ar putea fi autorizată din motiv că ingerința în dreptul la secretul corespondenței nu ar fi prevăzută de lege.

Totuși în practică, ca și în prezentul caz, pentru a evita rigorile art. 132¹ alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, se formulează demersuri prin care se solicită obținerea aceleiași informații prevăzute de art. 134⁴ Cod de procedură penală, în temeiul art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, care, spre regret, conform practicii judiciare sunt admise.

Dreptul la respectarea „corespondenței”, în sensul art. 8§1 vizează protejarea confidențialității comunicărilor într-o gamă largă de situații diferite. Această noțiune include

„interceptarea” de informații referitoare convorbirile telefon (data, durata, numerele formate) (P.G. și J.H. împotriva Regatului Unit, pct. 42).

Curtea a afirmat în repetate rânduri că orice ingerință a unei autorități publice în exercitarea dreptului unei persoane la respectarea vieții private și a corespondenței trebuie să fie „prevăzută de lege”. Această expresie nu implică doar respectarea legislației interne, ci se referă, de asemenea, la calitatea acestei legislații, care trebuie să fie compatibilă cu statul de drept (Halford împotriva Regatului Unit, pct. 49).

Legislația națională trebuie să fie clară, previzibilă și suficient de accesibilă (Silver și alții împotriva Regatului Unit, pct. 87). Acest lucru include un caracter suficient de previzibil pentru a permite persoanelor particulare să acționeze în conformitate cu legea, precum și o delimitare clară a marjei de apreciere a autorităților publice.

De exemplu, în contextul măsurilor de supraveghere, Curtea a precizat că legea trebuie să fie redactată în termeni suficienți de clari pentru a le furniza cetățenilor indicii adecvate privind circumstanțele și condițiile în care autoritățile au dreptul să recurgă la orice măsuri de supraveghere secretă și de colectare de date (Shimovolos împotriva Rusiei, pct. 68). În Vukota-Bojic împotriva Elveției, Curtea a constatat o încălcare a art. 8 ca urmare a lipsei de claritate și precizie a prevederilor interne care au servit drept temei legal pentru supravegherea reclamantei de către societatea sa de asigurare, în urma unui accident.

În ceea ce privește previzibilitatea, expresia „prevăzută de lege” implică așadar, în special, faptul că dreptul intern trebuie să fie redactat suficient de previzibil pentru a le furniza persoanelor particulare indicii adecvate privind circumstanțele și condițiile în care autoritățile au dreptul să recurgă la măsuri care le afectează drepturile protejate de Convenție [Fernández Martínez împotriva Spaniei (MC), pct. 117].

Principiul legalității impune, de asemenea, existența unor garanții adecvate prin care să fie asigurată respectarea drepturilor garantate unei persoane de art. 8. Răspunderea unui stat de a proteja viața privată și de familie include adesea obligații pozitive care garantează respectarea la nivel național a drepturilor prevăzute la art. 8.

Scopul principal al art. 8 este protejarea indivizilor împotriva ingerințelor arbitrare în exercitarea dreptului la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și a corespondenței. Este vorba despre obligația negativă clasică descrisă de Curte ca fiind obiectivul esențial al art. 8 (Kroon și alții împotriva Țărilor de Jos, pct. 31).

În opinia judecătorului, textul „*precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice*” din art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, nu este previzibil din motiv că nu prevede care sunt acele informații privind convorbirile telefonice, pe care organul de urmărire penală le-ar putea ridica cu autorizarea judecătorului de instrucție, în condițiile în care același Cod de procedură penală, prevede în calitate de măsură specială de investigație - colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice, în rezultatul căreia se pot obține de la operatori a informației deținute despre utilizatorii serviciilor de telecomunicații, inclusiv de roaming, și despre serviciile de telecomunicații prestate acestora, la care se atribuie:

- 1) posesorii numerelor de telefon;
- 2) numerele de telefon înregistrate pe numele unei persoane;
- 3) serviciile de telecomunicații prestate utilizatorului;
- 4) sursa de comunicații (numărul de telefon al apelantului; numele, prenumele și domiciliul abonatului sau utilizatorului înregistrat);
- 5) destinația comunicației (numărul de telefon al apelatului sau numărul la care apelul a fost rutat, redirectionat; numele, prenumele, domiciliul abonatului sau utilizatorului respectiv);
- 6) tipul, data, ora și durata comunicației, inclusiv tentativele de apel eșuate;
- 7) echipamentul de comunicații al utilizatorului sau alt dispozitiv utilizat pentru comunicație (imei al telefonului mobil, denumirea locației Cell ID);
- 8) locul aflării echipamentului mobil de comunicații de la începutul comunicației, locația geografică a celulei.

La fel, controlul judecătoresc al judecătorului de instrucție, din cauza imperfecțiunii legii, este unul limitat și insuficient, întrucât legea nu stabilește cu suficientă claritate și precizie condițiile legale în care s-ar admite ingerința în dreptul la secretul corespondenței prin ridicarea informației privind convorbirile telefonice, în sensul art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală. Acest fapt în practică determină autorizarea cvasiautomată a demersului formulat în acest scop.

Într-o altă ordine de idei, judecătorul consideră că, posibilitatea evitării prevederilor art. 132¹ alin. (2) pct. 2) coroborate cu prevederile art. 134⁴ Cod de procedură penală, prin apelarea la prevederile art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, oferă autorităților o marjă largă de apreciere, deoarece ultimele prevederi nu stabilesc circumstanțele și condițiile în care autoritățile au dreptul să recurgă la orice măsuri de colectare de date (Shimovolos împotriva Rusiei, pct. 68), și stabilesc garanții net inferioare prevederilor art. 132¹ alin. (2) pct. 2) coroborate cu prevederile art. 134⁴ Cod de procedură penală.

În ceea ce privește cuvintele „în conformitate cu legea” și „prevăzute de lege”, care apar în articolele 8-11 din Convenție, Curtea observă că a înțeles întotdeauna termenul „lege” în „substanțial” sens, nu cel „formal”; a inclus atât „lege scrisă”, cuprinzând acte normative de rang inferior (a se vedea De Wilde, Ooms și Versyp împotriva Belgiei, hotărârea din 18 iunie 1971, seria A nr. 12, pp. 45-46, § 93) și reglementare, măsurile luate de organismele profesionale de reglementare în temeiul competențelor independente de elaborare a normelor delegate acestora de către Parlament (a se vedea Barthold împotriva Germaniei, hotărârea din 25 martie 1985, Seria A nr. 90, pp. 21-22, § 46) și legea nescrisă. „Legea” trebuie înțeleasă ca include atât legea statutară, cât și „legea” creată de judecători (a se vedea, printre alte autorități, The Sunday Times împotriva Regatului Unit (nr. 1), hotărârea din 26 aprilie 1979, Seria A nr. 30, p. 30, § 47; Kruslin, pp. 21-22, § 29 in fine și Casado Coca împotriva Spaniei, hotărârea din 24 februarie 1994, Seria A nr. 285-A, p. 18, § 43). În concluzie, „legea” este prevederea în vigoare așa cum au interpretat-o instanțele competente. (Cauza Leyla Şahin împotriva Turciei (cererea nr. 44774/98) Hotărârea din 10 noiembrie 2005 §88)

În opinia judecătorului, ridicarea informației privind convorbirile telefonice, în conformitate cu art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, are la bază o lege care nu este clară și previzibilă, iar practica judecătorească de autorizare a ridicării informației privind convorbirile telefonice, în cazul infracțiunilor ușoare și mai puțin grave, prin ignorarea prevederilor art. 132¹ alin. (2) pct. 2) coroborate cu prevederile art. 134⁴ Cod de procedură penală, fiind bazată pe un paralelism juridic și o lege neclară și imprevizibilă, poate genera lașă loc de interpretare nerezonabilă și o lipsă de protecție împotriva arbitrariului.

Așa fiind, în opinia judecătorului, textul „*ridicarea informației privind convorbirile telefonice*” din alin. (2) al art. 126 Cod de procedură penală, nu este unul clar și previzibil, nu corespunde rigorilor de calitate a legii, iar ingerința în dreptul la secretul corespondenței prin ridicarea informației privind convorbirile telefonice, în temeiul art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală nu este „prevăzută de lege”, din perspectiva calității legii.

Respectiv, în opinia judecătorului, textul „*precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice*” din art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, ridică o problemă de calitate a legii, iar acest aspect generează dubii privind constituționalitatea legii (normei legale), din perspectiva prevederilor art. art. 23, 30 din Constituția Republicii Moldova.

Cu referire la raționamentele expuse, instanța ține să reflecte jurisprudența Curții Constituționale a Republicii Moldova la acest capitol.

Astfel, în Hotărârea Curții Constituționale pentru controlul constituționalității Legii nr. 261 din 1 noiembrie 2013 cu privire la Colegiul Medicilor din Republica Moldova nr. 13 din 15 mai 2015, Curtea a statuat:

105. Totodată, Curtea menționează că articolul 23 alin.(2) din Constituție pune în sarcina statului obligația de a face accesibile toate legile și actele normative. Deși articolul 23 din Constituție cuprinde expres doar criteriul de accesibilitate și

claritate al legii, Curtea, prin jurisprudența sa, a reținut că normele adoptate de autoritățile publice urmează a fi și suficient de precise și previzibile.

106. Curtea reține că potrivit jurisprudenței Curții Europene: „O normă este accesibilă și previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane să își corecteze conduita și să fie capabilă, cu consiliere adecvată, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-o normă. [...] legea trebuie să fie accesibilă într-un mod adecvat: cetățeanul trebuie să aibă un indiciu adecvat, în circumstanțe concrete, asupra reglementărilor legale aplicabile [...]” (cauza *Silver vs Regatul Unit*, hotărârea din 25 martie 1983).

107. Totodată, în jurisprudența sa Curtea Europeană a statuat că: „[...] odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiectele de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții [...]” (cauza *Păduraru vs România*, hotărârea din 1 decembrie 2005).

108. Curtea menționează că orice act normativ trebuie să respecte principiile și normele constituționale, precum și exigențele de tehnică legislativă, menite să asigure claritatea, previzibilitatea, predictibilitatea și accesibilitatea actului. Legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă, să prevadă elementele ce disting particularitățile lor.

109. Curtea reține că, prin reglementările de tehnică legislativă, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvată ale fiecărui act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară.

Cu referire la cele expuse anterior, judecătorul consideră că există dubii referitor la constituționalitatea textului „*precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice*”, din art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, în special în măsura în care aceste informații sunt ridicate de la furnizorii de servicii de comunicații electronice și a traficului de date computerizate, iar în acest sens urmează a fi sesizată Curtea Constituțională pentru a soluționa excepția de neconstituționalitate.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Judecătoria Ungheni solicită soluționarea excepției de neconstituționalitate a textului „*precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice*” din art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, prin prisma art. art. 23, 30 din Constituției, în lumina criticilor formulate în prezenta sesizare.

VI - LISTA DOCUMENTELOR

- a. Copia încheierii de ridicare a excepție de neconstituționalitate;
- b. Copia demersului procurorului (în scopul respectării confidențialității unele date sunt anonimizate)

VII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: mun. Ungheni
Data: 27 februarie 2023

Judecător în Judecătoria Ungheni,

Ion GHIZDARI

Digitally signed by Ghizdari Ion
Date: 2023.02.27 12:56:53 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova



ÎNCHEIERE

24 februarie 2023

mun. Ungheni

Judecătorul Judecătoria Ungheni, Ion Ghizdari, desemnat cu atribuțiile judecătorului de instrucție examinând demersul procurorului adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii r-lui Ungheni, Ion Moșpan, privind autorizarea ridicării informației privind convorbirile telefonice,

CONSTATĂ:

La data de 23 februarie 2023, procurorul, adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii r-lui Ungheni, Ion Moșpan, a depus demers la Judecătoria Ungheni, prin care a solicitat autorizarea ridicării de la operatorii de telefonie mobilă a informației privind convorbirile telefonice efectuate de pe telefoane mobile cu un anumit IMEI, în care erau conectate anumite cartele telefonice, referitoare la destinația comunicației (intrare și ieșire), tipul, data, ora și durata comunicației, inclusiv tentativele de apel eșuate; echipamentul de comunicații al utilizatorului sau alt dispozitiv utilizat pentru comunicație (imei al telefonului mobil, denumirea locației Cell ID) locul aflării echipamentului mobil de comunicații de la începutul comunicației, locația geografică a celulei, începând cu o anumită dată până la data executării.

Demersul a fost formulat în cadrul unei cauze penale în care urmărirea penală a fost începută pe faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, fiind întemeiat pe prevederile art. 126 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală.

Studiind materialele cauzei contravenționale, judecătorul consideră necesar de a ridica din oficiu excepția de neconstituționalitate a textului „*precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice*” din art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală.

În opinia judecătorului, textul „*precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice*” din art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, ridică o problemă de calitate a legii, iar acest aspect generează dubii privind constituționalitatea legii (normei legale), din perspectiva prevederilor art. art. 23, 30 din Constituția Republicii Moldova, iar argumentele în acest sens vor fi invocate într-o sesizare privind excepția de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală, *în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unuia participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.*

În conformitate cu art. 7 alin. (3¹) Cod de procedură penală, *la ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:*

a) *obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;*

b) *excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;*

c) *prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;*

d) *nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.*

În conformitate cu art. 7 alin. (3²) Cod de procedură penală, *ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă.*

Ținând cont de faptul că există incertitudini privind constituționalitatea textului „*precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice*” din art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, prin prisma prevederilor art. art. 23, 30 din Constituția Republicii Moldova, de faptul că obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, norma fiind prevăzută de o lege, de faptul că prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei,

de faptul că judecătorul nu a identificat o hotărâre anterioară a Curții, având ca obiect prevederile contestate, de faptul că, în caz de incertitudine privind constituționalitatea legii, instanța este obligată să sesizeze din oficiu Curtea Constituțională, judecătorul consideră necesar de a sesiza Curtea Constituțională pentru a soluționa excepția de neconstituționalitate a prevederilor menționate.

În temeiul celor expuse *supra*, în conformitate cu art. art. 7, 341-342 Cod de procedură penală, judecătorul

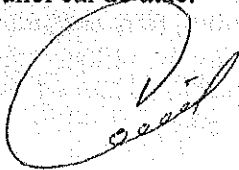
DISPUNE:

1. Se ridică *ex officio* excepția de neconstituționalitate a textului „*precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice*” din art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală.

2. Se remite Curții Constituționale sesizarea în vederea verificării constituționalității textului „*precum și ridicarea informației privind convorbirile telefonice*” din art. 126 alin. (2) Cod de procedură penală, prin prisma prevederilor art. art. 23, 30 din Constituția Republicii Moldova.

3. Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Judecător



Ion GHIZDARI